

ŽIVOT VÍRY

Proměna
společnosti
evangeliem

J. Manion:
Pastor nemusí být
skvělý vedoucí
/ 8

V nevěstinci
cítím Boží
přítomnost
/ 22

Afrika: Hlad je
horší než
koronavirus
/ 24

Lze dobro hájit násilím? Křesťané a pacifismus

Co najdete v tomto čísle

ÚVODNÍK

- 4** **Církev 2020: Co nás naučil koronavirus**
Matuš Kušnír

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

- 6** **Dvakrát zachráněné dítě**
Lucie Vlasáková
- 7** **Pomáhal věřícím přemýšlet**
Tomáš Dittrich

ROZHOVOR

- 8** **Milujte lidi, i když vás zraňují**
Jeff Manion

TÉMA: SMÍ KŘESŤAN POUŽÍT NÁSILÍ?

- 12** **Byl Ježíš pacifista?**
David Novák
- 14** **Prosazovat dobrou věc zbraněmi?**
Alexandr Flek

MŮJ PŘÍBĚH

- 16** **Když jsem se otočila, nikdo tam nebyl**
Eva Podrazilová
- 17** **Bolestivá minulost nezmizí, ale...**
Jakub
- 18** **Zázrak na oční klinice**
Věra Malá
- 20** **„Toto je poslední večer...“**
Dita Říhová

KŘESŤAN A SPOLEČNOST

- 21** **Mohla by to být vaše dcera**
Tobias de Puyt
- 22** **Strach z pasáků i kletby džu-džu**
Lucie Vlasáková

MISIE

- 24** **Karanténa jako rozsudek smrti**
Daniel Skokan,
Jana Moravcová
- 26** **Krise – předzvěst probuzení?**
Miriam

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

- 28** **Ochrnutému tělu navzdory**
Tomáš Rejman

Z HISTORIE

- 29** **Hlasatel Božího uzdravení**
Pavel Hejzlar
- 32** **Kaž víru, dokud ji nebudeš mít!**
Peter Böhler, Jaroslav Pleva

HUDBA

- 34** **Napsat dobrou chválu není snadné**
Jindra Černohorský

POVÍDKA

- 36** **Ženich**
Pavína Lakomá

KŘÍŽOVKA

- 39** **Letní soutěžní křížovka**

Život víry je měsíčník vydávaný Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misii a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů.

KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o prohloubení.

PŘEDPLATNÉ A DISTRIBUCE

Časopis objednávejte pomocí formuláře na webu www.zivotviry.cz nebo na e-mailové adrese predplatne@zivotviry.cz, popř. na tel. číslo 284 841 922.

Předplatné lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Jednotlivá čísla lze zakoupit také v **audioverzi** a jako **PDF** (viz www.zivotviry.cz).

Předplatné, distribuce a reklamace **na Slovensku**:
Knihkupectvo Jonatán, Legionárska 2,
811 07 Bratislava, tel. 02/555 63 040,
e-mail: jonatan@vbh.sk, web: www.jonatan.vbh.sk

Distribuce **pro zrakově postižené** elektronicky:
Diakonie ČCE, Klimentská 18, 110 00 Praha 1
tel.: 222 316 306, e-mail: szp@scps.diakonie.cz

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Bc. Lucie Vlasáková, DiS., Ing. arch. Tomáš Dittrich

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Ing. Lubomír

Ondráček, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová

Sazba: Ondřej Pumr

Korektury: Mgr. Kateřina Coufalová, Zdenka Brázdilová

Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman

Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8

tel.: 284 841 922, e-mail: redakce@zivotviry.cz,

web: www.zivotviry.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147

Registrováno: MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce. Později zadané inzeráty zařadíme dle možnosti, s 50% příplatkem.

Seznamovací a fundraisingové inzeráty nezveřejňujeme.

Podmínky inzerce: <http://zivotviry.cz/inzerce>

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátiť. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

© Život víry – všechna práva vyhrazena.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xero kopií, pouze zdarma.

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Milý čtenáři,

ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, jsem již 33 týdnů maminkou. Balím, loučím se, předávám práci a chystám se na mateřskou. Pokud si říkáš, že to časově nějak nesedí, máš pravdu. Nepovažuji totiž za začátek rodičovství porod dítěte, jak to bývá zvykem, ale jeho početí. Vždyť Hospodin již utvořil jeho ledví, utkal ho v mém lůně (viz Ž 139) – ať to v těhotenství a při porodu dopadne jakkoli.

Mluvím proto o svém miminku v přítomném čase, nikoli v budoucím. Nejsm budoucí nebo nastávající maminka, nebude to chlapeček. Ačkoli ho ještě nenosím na rukou v zavinovačce, to dítě tady už je, a to občas i dost viditelně a citelně. Nejen že se mně jako mamince zvětšuje břicho (i jiné části těla), musím změnit některé své zvyky a cítím stále silnější štouchnance, otočky a kopance, přítomnost nového člověka je reálná i pro mé nejbližší okolí. Ten nenarozený človíček dokáže zaměstnat tolik lidí! Je tolik věcí, které je potřeba připravit, a tolik věcí, které je potřeba opustit!

Připadá mi to jako 40týdenní vysokoškolský rychlokurz, na jehož konci mě (nás) nečeká jen jedna zkouška, ale vlastně celoživotní série zkoušek, často bez opravných pokusů. Během tohoto rychlostudia na vás útočí mnoho věcí – od injekčních jehel zdravotníků přes různé obavy a strachy (zvláště letos v koronavirové situaci) až po nejrůznější dobře míněné rady, články a vemlouvavé reklamy, které vás přesvědčují o tom, že zrovna bez téhle pomůcky se jako rodič rozhodně neobejdete. A vy přece chcete být ta nejlepší máma pod sluncem a nic nepodcenit...

Ještě než jsem otěhotněla, povídala jsem si s kamarádem o tom, že bychom s manželem brzy chtěli miminko. Přestavovali jsme tehdy malý zděděný domeček a peněz opravdu nebylo nazbyt. Kamarád, který má dvě děti, mi tehdy řekl něco v tomto smyslu: „No, tak pokud jste to dobře propočítali...“ Měl na mysli výpočet, zda na dítě budeme mít dostatek peněz. Zda si ho vůbec „můžeme dovolit“. Že nevěřící lidé často přepočítávají děti na peníze, jsem si už celkem zvykla, ale u věřícího muže mě to překvapilo. Sám se stal otcem jako hodně mladý, a i když to neměli snadné, myslím, že mohl svědčit o tom, že se o ně Pán Bůh vždycky postaral.

Jsem poměrně racionální člověk a základy matematiky ovládám. Víím, že „dítě hodně stojí“. Že mladé rodiny zřídka mají na rozhazování. Že my sami s manželem mnohdy vystačíme jen tak tak. Ale také už mám zkušenost, že Pán Bůh se matematickými zákony vždycky neřídí. Že nám mnohdy peníze do další výplaty rozhodně nemohly vystačit, a vystačily.

Když se dnes, už po přestěhování do rekonstruovaného domku, rozhlédnu kolem sebe, vidím, jak se o nás Pán Bůh stará, čím nás provedl a jak je dobrý. A uvědomuju si, že každý den mám znovu na výběr: Buď se zaměřím na starý ošoupaný gauč, stropy bez lustrů, bláto kolem domu a stará zkržčená vrata, nebo na sucho a teplo v domě, novou prostornou kuchyňskou linku a funkční pračku. Buď se budu trápit tím,

na jaké hezké miminkovské vychytávky nikdy nebudu mít, nebo se můžu radovat z darovaného obnošeného oblečení a praktického kočárku za pár stovek.

Učím se vidět Boží požehnání a dostatek tam, kde ho dnešní bohatá společnost nevidí. Učím se upírat oči na Hospodina, nezapomínat na zkušenosti s ním a modlit se... třeba i za dostatek plenek. Ježíš nás přece učí prosit za náš denní chléb.

40týdenní maminkovský kurz

A moje zkušenost je i v těhotenství taková, že – mnohdy ještě než poprosím – Pán Bůh opravdu přichází s řešením.

Rozhodnutí musejí rodiče už před narozením miminka udělat spousta: Půjdu v těhotenství na všechna vyšetření – včetně těch, jejichž cílem je odhalit co nejdříve genetické vady a doporučit „včas“ umělé potrat? Jakou porodnici zvolím a nakolik nechám lékaře do porodu zasahovat? Budu miminko nosit v šátku, nosítku, vozít v kočárku? Buďe s námi spát v manželské posteli, nebo ve své vlastní postýlce? Budu ho přebalovat do pemperek, nebo do látkových plen? Budu používat monitor dechu? Nechám ho očkovat?

A to je jen malá ukázka toho, o čem se vedou mezi maminkami, tatínky i mezi odborníky vášnivé diskuse a nesmiřitelné spory.

Ve všem tom zmatku a protichůdných názorech, které kolem těhotenství, porodu a péče o dítě panují, v radostech i obavách se nově učím obracet zrak k Hospodinu, spoléhat na něj, obdivovat jeho stvořitelskou moudrost (zrod a vývoj nového života je fascinující!) a používat „zdravý selský rozum“, kterým mě obdaril. On sám je tím nejlepším Otcem i Matkou a s tímto vědomím se na tu dobrodružnou mateřskou pouť vydávám.

Je mi jasné, že dosa-
vadní osmiměsíční
maminkovský kurz byl
jen slabým odvarem
toho, co mě ještě čeká.
Ne nadarmo jsme si
však s manželem jako
svůj svatební verš vybrali
tento: Já však, Hospodine,
důvěřuji tobě, pravím:
„Ty jsi můj Bůh, moje
budoucnost je ve tvých
rukou.“ (Ž 31,15–16)

■ Lucie Vlasáková

Církev 2020: Co nás naučil koronavirus

MATUŠ KUŠNÍR

Koronavirová karanténa, která už pomalu odeznívá, přinesla mnoho výzev pro celou společnost, jejíž součástí je i církev. Co jsme se z období, které je již (snad) za námi, naučili?

Kdesi jsem četl vtipný sumář: Naučili jsme se, že 1) život je krátký, 2) smrt je nevyhnutelná, 3) zaměstnání je dočasné, 4) zdraví je hodnotné, 5) zítřek není garantován, 6) věčnost je na dosah a 7) zachránit nás může jen Bůh.

Jsem za toto období vděčný. Ne že bych si nepřipouštěl závažnost situace a hrozbu nákazy, ale snažím se vidět v této době příležitost. Příležitost, která se neopakuje. Příležitost, kterou je třeba chytit za pačesy. V pohodlném autě našeho nedělního křesťanství někdo zmáčkl brzdu a my všichni (nepřipoutaní) jsme se rázem ocitli na čelním skle. Někdo nám zavřel modlitebny. Ze dne na den. Co teď?

Museli jsme velmi rychle, prakticky z týdne na týden, implementovat nové modely společných setkávání. Někteří se vydali cestou před-

Ověřili jsme si, že radikální změna je možná, a to dokonce ze dne na den.

točených bohoslužeb s důrazem na vyšší kvalitu přenosu, nakoupili kvalitní audiovizuální techniku a naučili se předtáčet kvalitně zpracovaná videa s dobrým obsahem. Jiní volili on-line streaming s interaktivním zapojením co největšího počtu diváků – i ti makali, učili se ovládat program Zoom, tvořit virtuální modlitební místnosti a živě streamovat na Facebook. Ještě jiní zavětřili příležitost a překlápili klasickou podobu nedělních bohoslužeb do domácích pobožností, jejichž podstatou byl společný biblický text a výsledkem co největší míra angažovanosti členů domácnosti. V Opavě jsme se vydali třetí cestou.

Všichni jsme se učili, každý z nás byl nucen v krátké době zvýšit své schopnosti v mnoha oblastech. Učili jsme se novým technologiím i řečnickým dovednostem. To, co bylo dostatečující na nedělní bohoslužbu, už na její on-line podobu nestačí.

Naučili jsme se především to, že církev nejsou budovy, modlitebny, kostely. To vše je služebnou součástí církve. Pokud by nepřišla karanténa, dál bychom se nekriticky hnali směrem k modloslužbě. Objektem úcty se stávaly naše modlitebny. Díky krizi jsme si znovu uvědomili, že církev jsme my, lidé. Připomněli jsme si, že nechodíme do církve, nýbrž jsme

církví. Jsme církví všude tam, kam jdeme – v práci, v obchodě, v lékárně.

Pevně doufám, že církev „po koruně“ bude mnohem méně spoléhat na nedělní bohoslužbu, která byla dosud všezachraňující, a začne znovu kultivovat zbožnost v komunitách, ve kterých žijeme nezávisle na nedělní bohoslužbě. A komunita, která je nám nejbližší, je naše rodina. Povzbudila mě svědectví některých manželů a otců z našeho sboru, kterým zákaz shromažďování pomohl znovuobjevit jejich roli kněze v rodině. Objevujeme kořeny, ze kterých jsme vyrostli, a oceňujeme jejich význam.

Už se nespokojíme s málem

Naučili jsme se také, že církev není možné „dělat“ bezdotykově – tedy alespoň ne dlouhodobě. Církev není jen *koinonia* (společensví), třeba u stolu Páně, ale také *ekklésia*

(shromáždění, setkání). A to dost dobře nelze ošidit máváním do kamery. Církev má také svůj sociální význam – setkávají se v ní lidé, kteří by se za jiných okolností nesetkali. Setkávají se u společných chval, společně naslouchají zvěsti Písma, společně se modlí, spolu vedou rozhovory u kávy a buchty. To, že nedělní křesťanství nestačí, jsme si už ujasnili v předchozím odstavci. Nicméně zdravá rodina se spolu setkává, pravidelně a ráda. Bylo pro mě legrační sledovat, jak i ti největší introverti byli rádi, když jsme se mohli po dlouhých týdnech znovu osobně setkat.

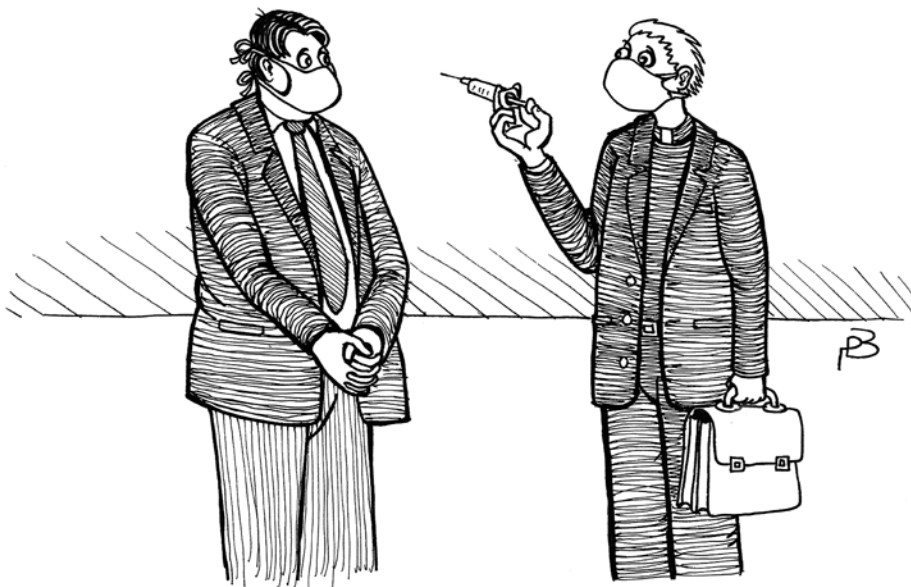
Nově mě oslovil text o Ježíšově setkání s „nevěřícím“ Tomášem (J 20,19–29). Dochází tam k osobnímu setkání, jehož vyústěním je Tomášovo zvolání „Můj Pán a můj Bůh!“, nicméně k tomu setkání došlo v kontextu společenství dalších Ježíšových učedníků. V textu jsem objevil dvě roviny Ježíšovy služby – službu jednotlivci i službu celému společenství.

Naučili jsme se, že je možné, ba nutné znásobit vliv evangelia. A že to jde. Už se nespokojíme s tím, že ve městě, které čítá 60 000 obyvatel, přijde na naše bohoslužby 100 lidí. Už si negratulujeme k tomu, že zasahujeme 0,16 % obyvatel našeho města. Zatoužili jsme po něčem, co násobně přesahuje náš dosavadní vliv. Ne kvůli nám samým ani kvůli naší vlastní slávě, ale kvůli Ježíši Kristu, kvůli Božimu království.

Inspirací k tomuto přemýšlení je pro mě příběh apoštola Pavla. Jeho služba spočívala v tom, že processoval neskučetné množství kilometrů. Pěšky, na koni, lodí. Všude, kam přišel, zvěstoval evangelium a zakládal sbory. Osobní přítomnost na většině míst byla způsobem, jakým šířil vliv Božího království. Do chvíle, kdy byl uvězněn v Římě a dosavadní nosič evangelijní zvěsti přestal fungovat.

Pavel touží po osobním setkání (Fp 4,1), touží znovu se vrátit na misijní pole. Pokud na novou misijní cestu, tak alespoň navští-

BOHOSLUŽBU JSME MĚLI V PONDĚLÍ, HNED JAK TO POVOLILI. NĚKTEŘÍ ČLENOVÉ MĚLI UŽ TAKOVÝ ABSTÁK, ŽE JSEM JIM MUSEL APLIKOVAT KÁZÁNÍ NITROŽILNĚ.

kresba Pavel Bosman

Festivaly letos jinak

V souvislosti s pandemií koronaviru covid-19 přistoupili organizátoři letních festivalů ke změnám v pořádání letošních ročníků.

Festival United, který se pravidelně konal v centru města Vsetín, bude nahrazen projektem United on-line. „United on-line můžete sledovat se svou mládeží, farností, sborem, nebo dokonce uspořádat větší akci, na kterou pozvete více lidí. Tak vlastně budete mít svůj United ve svém městě,“ říkají organizátoři k letošnímu pojetí festivalu. Komponovaný program tvořený přednáškami, koncerty, semináři a talk show Face2face bude probíhat 21.–22. 8. a bude přenášán televizní stanicí TV Noe a dalšími platformami.

„Nechat udělat jen on-line festival. Chceme, aby byl maximálně interaktivní – nejen od nás k divákům, ale také naopak. Aby diváci posílali své fotografie, otázky, videa,“ uvedl pro ŽV ředitel festivalu Petr Húšť. Organizátoři také chtějí zachovat službu modliteb a duchovního poradenství. „Pokud se Pán Bůh člověka dotkne, osloví ho, inspiruje, je důležité, aby byl někdo, s kým je možné probrat svou životní situaci, životní rozhodnutí. Neumíme si představit United bez modliteb a poradenství,“ dodává Petr Húšť. (Rozhovory s Petrem Húštěm nejen o letošním festivalu United najdete na Světě víry – www.sveteviry.cz.)

Slovenský festival CampFest se oproti tradičním třem dnům prodlouží na čtyři týdny. Ve dnech 10. 7. – 10. 8. bude ranč v Králově Lehote poskytovat ubytování v chatkách a nabízet kempování a zároveň budou připraveny večerní programy: semináře, diskuse, chvály a další aktivity včetně poradenství, programů pro děti a sportů. Festival bude letos zdarma, registrace a platba se týká pouze hostů, kteří se budou chtít na ranči ubytovat či stanovat.

Festival Xcamp pořádaný v podhůří Beskyd letos nebude probíhat formou stanového tábora a bude zkrácen na pět dní (22.–26. 7.). Zahájen a ukončen bude setkáními v kostele, která budou přenášena přes internet. V dalších dnech se budou on-line vysílání promítat na několika místech, kde se budou moci sympatizanti festivalu fyzicky setkat.

Festivaly NG fest a Kristfest (včetně variant KF Young a KF Family) jsou letos zrušeny. Více informací: www.festivalunited.cz, www.campfest.sk, www.xcamp.cz

Den vděčnosti

Na letošní Letnice, které připadly na 31. 5., svolala hnutí „Česko je nový den“ a „Vidím nové Slovensko“ Česko+slovenský den vděčnosti. Těmto iniciativám pod vedením Hanyho Soryala, Egyptana žijícího v USA, se podařilo oslovit několik desítek církevních představitelů a dalších známých křesťanů, aby vytvořili společný program díky. Mezi těmi, kdo přinesli přibližně třímínutová vyznání díky Bohu, pozdravy, pozhňání a modlitby, byli biskup AC Martin Moldan, předseda CB David Novák, emeritní předseda CB Pavel Černý, emeritní senioreni KS Dan Drápal, římskokatolický biskup Tomáš Holub a ze Slovenska např. biskup AC Ján Lacho a Marián Lipovský ze slovenské Mládeže pre Krista.

Tento „maraton díky“, původně plánovaný na tři hodiny, se nakonec protáhl na hodiny čtyři. V závěru setkání zaznělo áronské požehnání v podání 32 českých a slovenských hudebníků a vedoucích chval. Píseň složili a realizaci připravili Mária Wiesnerová a Karel Řežábek.

Celý program živě sledovalo a v chatu na YouTube a Facebooku komentovalo několik set posluchačů a další stovky ho sledovaly později ze záznamu.

Tak široce zastoupené shromáždění bylo poměrně nezvyklé a paradoxně tomu napomohla nutnost konat ho virtuálně. Ze svých domovů se připojili mnozí, kteří by pravděpodobně v reálném čase na jedno místo nedorazili.

Lubomír Ondráček

Projekt Komenský 2020

Při příležitosti 350. výročí úmrtí J. A. Komenského vytvořil tým spolupracovníků Křesťanské akademie mladých v čele s komeniologem Janem Háblem projekt Komenský 2020. Cílem je oslovit mladou generaci i širokou veřejnost s poselstvím Učitele národů. Součástí projektu jsou vzdělávací programy a interaktivní dílny, se kterými lektori navštěvují základní a střední školy. Zatím bylo proškoleny kolem 70 lektorů a realizováno 80 programů na 34 školách.

Pro širokou veřejnost je určeno veřejné čtení To nejlepší z Komenského a výstava

Komenského Timeline, které mohou uspořádat veřejné instituce či angažovaní jednotlivci. Dosud byla registrována veřejná čtení na osmi místech.

Projekt se opírá o Komenského knihu Obecná porada o nápravě věcí lidských. Navazuje na něj soutěžní Projekt Proměny, v němž mohou mladí lidé udělat a zdokumentovat konkrétní dobrou věc.

Více informací: www.komensky2020.cz

Arcibiskupské pojetí práva menšin

Kardinál Dominik Duka přijal 2. 6. nově zvolenou členku Rady ČT, ekonomku Hanu Lipovskou. Duka na svém facebookovém profilu v této souvislosti popsal i svou představu o fungování veřejnoprávních médií. Menšiny nemají být podle něj zastoupeny jenom numericky, ale také na základě počtu svých příznivců: „Vezměme například sportovní vysílání: Zcela jistě vede fotbal, vede hokej a další populární sporty, protože vycházejí vstříc větší části diváctva. A tak by to mělo být i v řadě dalších programů, i náboženských.“

Prážský arcibiskup tak nepřímo vyjádřil přání, aby z „náboženského“ televizního

koláče dostali římská katolíci ještě větší kus než dosud, ovšemže na úkor protestantů a dalších náboženských uskupení.

Reakce na obnovu sloupu

Na Staroměstském náměstí v Praze během covidové karantény vyrostla kontroverzní napodobenina mariánského sloupu. 4. 6. byla stavba dokončena.

Reagoval na to např. předseda Rady CB David Novák, který mj. upozornil, že na rozdíl od jiných mariánských sloupů u nás „žádný není tak masivně spojen s protireformací a s neblahým propojením trůnu a oltáře“. To je podle něj důvodem, proč tato stavba budila a budí takové vášně. „Sloup žádné ekumenické usmíření nepřinese, ale přesně naopak. Opět některé příkopky vykopat,“ dodal Novák, který varoval před snahou o propojení církve s vládnoucí mocí.

Rada KS vydala prohlášení, v němž upozorňuje, že „stavba nebyla v rámci církve nikdy podrobena diskusi duchovní“. V textu jsou citovány tři biblické pasáže, z nichž vyplývá, že vytváření model je zvrácené, životu nebezpečné jednání. „Bůh říká, že vytváření tesaných model je hřích,“ píše se v prohlášení. Shrnutí postoje církve je v závěru prohlášení: „Vyznáváme, že na po-

stavení sloupu na Staroměstském náměstí neneseme vinu, protože jsme s jeho postavením nesouhlasili, ale nemohli jsme mu zabránit. Kéž je Hospodin vůči nám a těm, za které neseme odpovědnost, milostiv a nedopadnou na nás duchovní důsledky tohoto konání. Co se týče lidí, kteří se o sloup zasadili, a křesťanů, kteří stavbu umožnili, vyznáváme, že nám nepřísluší je žádným způsobem odsuzovat, a tak je svěříme do rukou Božích.“

vit stávající sbory, povzbudit je ve víře a radovat se spolu s nimi. Nebude mu to dopřáno. Místo toho, aby svou službu sborům s ohledem na nastalou situaci vzdal, vynalézá jiný nosič evangelia – pero a pergamen. Několik nádherných Pavlových epístol pochází z římského vězení. Z jeho osobní služby měli užitek jen někteří, z jeho dopisů pak miliony dalších lidí včetně nás. Došlo k znásobení vlivu evangelia, jen díky tomu, že Pavel byl donucen použít jiný prostředek.

Přál bych si, abychom nečekali na krizi, která nás přinutí změnit formy naší služby lidem kolem nás, ale abychom se my sami nespojovali s tím, že něco funguje, a zkoušeli jiné formy, díky kterým může dojít ke znásobení vlivu evangelia na naše okolí.

A pak že to nejde...

Už nikdy nesmí zazníť to, s čím se kazatelé ve sborech často potýkali, když chtěli věci dělat jinak – že „to nejde“. Že takhle se to dělalo vždycky a že změna není možná. A pokud možná je, ne náhlá, musí se na to pomalu. Tyto postoje byly identifikovány jako lživé. Ověřili jsme si, že věci jdou dělat jinak, radikální změna možná je, a to dokonce ze dne na den. Tím, co brání změnám, nejsou objektivní okolnosti, ale obava nás, staromilců. Navíc neopodstatněná.

Jedno riziko zde ale přece jen vidím. Je to fenomén, který je v západní kultuře hluboce zakořeněný: konzumní způsob života. Pokud jsme ho pěstovali už před krizí, karanténa se stala živnou půdou, aby vyrostl. Vždyť co víc

přispívá konzumnímu způsobu křesťanství než se pohodlně usadit do křesla, pustit si chytrovou televizi, vybrat si ty nej kvalitnější provedené bohoslužby nebo oblíbeného řečníka a zmáčknout tlačítko play. Ti praví gurmáni si počkali na odpoledne a začali lovit v amerických křesťanských vodách. Když kvalita, tak pořádná. Trochu jiná liga, které rybky v českém a slovenském rybníku zatím jaksi nestačí.

Každá krize nás změní. K lepšímu nebo k horšímu, ale změní nás. Toužím po tom, aby se česká církev vydala po první cestě.

Bc. Matuš Kušnír je kazatelem CB v Opavě, administrátorem sboru Ostrava-Trojka a členem Odboru pro zakládání stanic a sborů CB.